

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΑΝΑΚ375	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	6 και άνω
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ: ΤΡΙΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων		ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
1 ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΑΝΑ ΕΒΔΟΜΑΔΑ		3	6
Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).			
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων	ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΑΝΑΚ 145, ΑΝΑΚ 275		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	ΕΛΛΗΝΙΚΗ		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ, ΕΦΟΣΟΝ ΜΠΟΡΟΥΝ ΝΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΘΟΥΝ ΓΡΑΠΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΦΟΡΙΚΑ ΣΤΗΝ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΗ [ΑΓΓΛΙΚΗ] ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ ΠΟΥ ΘΑ ΤΟΥΣ ΔΟΘΕΙ.		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	STUDENTSWEB		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος. Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β - Περίληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Κύριος σκοπός του σεμιναρίου είναι να εξετάσει γιατί οι κοινωνίες του Τρίτου Κόσμου [ή αλλιώς οι Οικονομικά Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες] 'απέτυχαν' να ακολουθήσουν το αναπτυξιακό μοντέλο των Δυτικών καπιταλιστικών χωρών. Αυτό θα γίνει μέσω βασικών κοινωνιολογικών θεωριών, μελετών της ανάπτυξης ενώ θα επικεντρωθούμε σε θέματα που αποτελούν κεντρικό μέλημα κάθε αναπτυξιακής διαδικασίας – όπως πείνα, αγροτικός μετασχηματισμός από την πράσινη επανάσταση στη βιοτεχνολογία, μετανάστευση, μετανάστευση και κλιματική

αλλαγή, υγεία και ανάπτυξη, η δημογραφία των αναπτυσσόμενων κοινωνιών, η θεωρία της δημογραφικής μετάβασης, πληθυσμός και ανάπτυξη ο Malthus και οι Νέο-μαλθουσιανοί., περιβαλλοντική υποβάθμιση και κοινωνικο-οικονομική εξαθλίωση, αειφορικότητα, ανισότητα των φύλων και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων κλπ.

Με τη συμπλήρωση του σεμιναρίου οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να αναγνωρίζουν εκείνους τους παράγοντες καθώς και διαδικασίες που οδηγούν στην υπανάπτυξη των χωρών του Τρίτου Κόσμου. Θα έχουν κατανοήσει τη σημασία της αποικιοκρατίας στην εξέλιξη των χωρών του Τρίτου Κόσμου. Τέλος, θα αποκτήσουν την ικανότητα να μελετούν και να ερμηνεύουν τις τυχόν προοπτικές εξέλιξης των κοινωνιών των χωρών του Τρίτου Κόσμου σε ένα ραγδαία παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Λήψη αποφάσεων

Αυτόνομη εργασία

Ομαδική εργασία

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας

και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

.....

Άλλες...

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών για την υπανάπτυξη στις χώρες του Τρίτου Κόσμου, με τη χρήση απαραίτητων θεωρητικών και μεθοδολογικών εργαλείων.
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
- Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
- Ομαδική εργασία

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Διαλέξεις Η Έννοια της Ανάπτυξης και Υπανάπτυξης: 3 Διαλέξεις Παρουσιάσεις φοιτητών/τριων στις παρακάτω θεματικές : 10 Παρουσιάσεις ❖ Εμπόδια στην Ανάπτυξη ● Πείνα-υποσιτισμός ● Βιοτεχνολογία ● Το πληθυσμιακό πρόβλημα και ο μύθος του πληθυσμιακού ελέγχου ● Κοινωνικές και περιβαλλοντικές διαστάσεις της ανάπτυξης ● Στρατηγικές για την Ανάπτυξη/Εκβιομηχάνιση του Τρίτου Κόσμου ● Φύλο και Ανάπτυξη ● Ανθρώπινα Δικαιώματα και Ανάπτυξη: Δημοκρατία, Πολιτικά Δικαιώματα και Οικονομική Δικαιοσύνη
--

(4). ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.	• Στην τάξη, πρόσωπο με πρόσωπο																				
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές	ΧΡΗΣΗ POWERPOINT, ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΜΑΘΗΣΙΑΚΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΜΕΣΩ STUDENTSWEB, ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ και EMAIL.																				
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ</td><td>36</td></tr> <tr> <td>ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ</td><td>36</td></tr> <tr> <td>ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ</td><td>20</td></tr> <tr> <td>ΜΕΛΕΤΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ</td><td>10</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td>ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ</td><td>48</td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td> </td><td> </td></tr> <tr> <td>Σύνολο Μαθήματος Μαθήματος (25 ΩΡΕΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ)</td><td>150</td></tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	36	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	36	ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	20	ΜΕΛΕΤΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	10			ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ	48					Σύνολο Μαθήματος Μαθήματος (25 ΩΡΕΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ)	150
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																				
ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ	36																				
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	36																				
ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	20																				
ΜΕΛΕΤΗ & ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑΣ	10																				
ΑΥΤΟΤΕΛΗΣ ΜΕΛΕΤΗ	48																				
Σύνολο Μαθήματος Μαθήματος (25 ΩΡΕΣ ΦΟΡΤΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΜΟΝΑΔΑ)	150																				
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων,	Παρουσιάσεις εργασιών (50%)																				

Διεργασία 4. Εσωτερική Αξιολόγηση
Αναμόρφωση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών
Υπόδειγμα Β5 ΑΔΙΠ

<i>Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</i> <i>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</i>	- ομαδικές εργασίες, προετοιμασία και σχολιασμός κειμένων, ανάλυση βιβλιογραφίας, συμμετοχή/παρουσίες Δύο Γραπτές εργασίες (50%) - πρώτη έως 1500 λέξεις χωρίς τη βιβλιογραφία, αφορά την ανάπτυξη δοκιμίων ή επίλυσης προβλημάτων - δεύτερη έως 2,500 χωρίς τη βιβλιογραφία, αφορά την ανάπτυξη δοκιμίων ή επίλυσης προβλημάτων ❓ Τα κριτήρια αξιολόγησης γίνονται γνωστά στους φοιτητές κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και αναγράφονται στο σύστημα ηλεκτρονικής εκπαίδευσης
--	--

(5.) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<i>- Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:</i> Τσάλτας, Ι. Γ (2009) Αφρική και Ανάπτυξη – Η Τελευταία Παγκόσμια Πρόκληση, Ευκαιρία, εκδ. Ι. Σιδέρης, Αθήνα. Γ. Σπυρόπουλος, (2005) Ο Τρίτος Κόσμος στις Διεθνείς Σχέσεις: Μύθοι και Πραγματικότητες, Αθήνα: Παπαζήσης, Α.Ε.Β.Ε Δ. Σωτηρόπουλος, Α. Χουλιάρης, Σ. Ρούσσος, Π. Σκλιάς (2005) Ο Τρίτος Κόσμος: Πολιτική, Κοινωνία, Οικονομία, Διεθνείς Σχέσεις, Εκδόσεις Παπαζήσης. Magdoff, H. (2008) Αποικιοκρατία: Η Ευρωπαϊκή Επέκταση μετά το 1763, εκδ. Μελάνι, Αθήνα (μετάφραση Άννα Καρακατσούλη). Buch-Hansen, M. and Laurids S. Lauridsen (2012), The Past, Present and Future of Development Studies, Forum for Development Studies, 39:3, 293-300. Todaro, M.P (1997) Οικονομική του Αναπτυσσόμενου Κόσμου, εκδ. Gutenberg, Τεύχος 1, σελ. 245-290. Δαουτόπουλος, Α.Γ (2004) Η Κοινωνιολογία της Ανάπτυξης, (επιμ.) Δαουτόπουλος, Α.Γ., εκδ. Ζυγός, Θεσσαλονίκη. Baker, K. and Jewitt, S. (2007) Evaluating 35 Years of Green RevolutionTechnology in Villages of BulandshahrDistrict, Western UP, North India, Journal of Development Studies, Vol. 43, No. 2, 312–339. Τσάλτας, Γρ., Ι. (2009), Το Δικαίωμα στην Τροφή: Παγκόσμια Επισιτιστική Κρίση και Περιβάλλον , (επιμ.-παρουσ.), εκδ. Καλοκάθη, Αθήνα. Kakota, T., D., Nyariki, D. Mkwambisi and Wambui Kogi-Makau (2011), Gender vulnerability to climate variability and household food insecurity, Climate and Development, 3:4, 298-309. Molnar, J.J. (2010) Climate Change and Societal Response: Livelihoods, Communities, and the Environment, Rural Sociology 75(1), 2010, pp. 1–16.
--

Reuveny, R. (2007) Climate change-induced migration and violent conflict, *Political Geography* 26, pp. 656-673.

Rono, J.K. (2002) The Impact of Structural Adjustment Programmes on Kenyan Society, *Journal of Social Development in Africa*, vol.17, no.1, pp. 81-98.

Γεώργιας, Κ. (2006) Παγκοσμιοποίηση και φτώχεια. Τα ιδεολογικά πλαίσια και οι πολιτικές των διεθνών οργανισμών για την καταπολέμηση της φτώχειας, εκδ. Μεταίχμιο, Αθήνα.

Μαριόλης, Θ. (2000) Μεταφορά υπεραξίας και διεθνής καταμερισμός εργασίας, *Ουτοπία*, τ. 41, σσ. 137-145.

Μελάς, Κ. Πολλάλης, Γ.Α. (2005) Παγκοσμιοποίηση και πολυεθνικές επιχειρήσεις, Παπαζήσης, Αθήνα.

Χάλαρης, Γ., (2003) Από το 'νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας' στο 'νέο παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας' στο ΙΑΠΑΔ, Χώρος και Περιβάλλον. Παγκοσμιοποίηση, Διακυβέρνηση, Βιωσιμότητα, ΤΟΠΟΣ.

Ogunlela, Y.I (2009) Gender Issues in Agriculture and Rural Development in Nigeria: The Role of Women, *Humanity & Social Sciences Journal* 4 (1): 19-30.

- Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

Third World Development
Development in Practice
Journal of Peasant Studies